

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Constantin Alerguș, Ghenadie Nicolaev, Nicolae Gordilă,
Vladimir Timofti

Cu participarea:

interpretului – Ȑiiubova – Moraru Elena,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Săli, împotriva
deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2013 în
cauza penală în privința lui

Calinovschi Eduard Anton

*născut la 30 ianuarie 1938, originar din Republica
Ucraina, Kiev, Titievka, Kașpirovka, domiciliat în
or. Vadul lui Vodă, str. Cetatea Albă, nr.9, mun.
Chișinău.*

***Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:***

***1.de la 11 iulie 2012 – pînă la 28 februarie 2013
(prima instanță);***

***2.de la 17 aprilie 2013 – pînă la 16 mai 2013
(instanța de apel);***

***3.de la 16 octombrie 2013 – pînă la 11 februarie
2014 (instanța de recurs ordinar).***

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Sergiu Crijanovschi, care a susținut recursul, solicitînd
casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței instanței de fond.

Avocatul Dulghieru Diana și inculpatul Calinovschi Eduard, au
solicitat respingerea recursului ordinar declarat de procuror, ca fiind
nefondat, cu menținerea hotărîrii atacate.

Partea vătămată Vliubceac Tamara, care a solicitat respingerea recursului ordinar declarat de procuror, cu menținerea hotărârii atacate.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 28 februarie 2013, Calinovschi Eduard a fost condamnat în baza art. 27,145 alin.(2) lit.a) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Calinovschi Eduard, în perioada de timp februarie 2012 pînă la 09 mai 2012, în urma relațiilor ostile apărute cu fosta concubină Vliubceac T., ca urmare a faptului că ultima și-a schimbat domiciliu, din motiv de gelozie, de mai multe ori a amenințat-o cu omor.

Ulterior, Calinovschi Eduard la 09 mai 2012, avînd scopul săvîșirii omorului intenționat, cu premeditare, a luat de la domiciliul său un cuțit de bucătărie și s-a deplasat spre barul „Poenița” din or. Vadul lui Vodă, str. Ștefan cel Mare, nr. 38, mun. Chișinău, unde aproximativ la 18⁵⁰ s-a apropiat de partea vătămată Vliubceac Tamara și după o ceartă amenințînd-ocu moartea, a scos din buzunarul pantalonilor în care era îmbrăcat cuțitul de bucătărie cu care i-a aplicat trei lovituri în regiunea toracelui, organ de importanță vitală, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.1210/D din 30 mai 2012, *leziuni corporale ușoare*.

După aceasta Calinovschi Eduard pentru a-și realiza intenția de omor, a încercat să-i aplice părții vătămate și alte lovituri cu cuțitul, însă din motive independente de voința sa nu a reușit deoarece acțiunile acestuia au fost curmate de persoane care se aflau în incinta barului.

3. Sentința menționată a fost contestată cu apel de către inculpatul Calinovschi Eduard și avocatul acestuia Dulghieru Diana care au solicitat:

- inculpatul Calinovschi Eduard, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie numită o pedeapsă mai blîndă, invocînd că nu a avut intenția să o omoare pe partea vătămată, a vrut doar să o sperie;

- avocatul Dulghieru Diana în numele inculpatului Calinovschi Eduard, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocînd că atît în cadrul urmăririi penale cît și în cadrul cercetării judecătorești nu a fost demonstrată prezența în acțiunile inculpatului a

intenției directe la comiterea omorului. Consideră că în acțiunile lui Calinovschi E. se conțin semnele contravenției administrative prevăzute la art. 78 Cod contravențional, deoarece leziunile corporale cauzate părții vătămate sunt calificate de experți ca fiind leziuni corporale ușoare. Mai mult a invocat că atât inculpatul cât și martorii au declarat că Calinovschi E. nu a avut intenția de a o omorî pe Vliubceac Tamara, el a dorit doar să o sperie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2013, apelurile declarate de inculpatul Calinovschi Eduard și avocatul acestuia Dulghieru Diana, au fost admise din alte motive decât cele invocate, casată sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 28 februarie 2013 și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Calinovschi Eduard a fost condamnat în baza art. 27,145 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la 5 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

5. Pentru a-și motiva soluția instanța de apel a constatat că, Calinovschi Eduard, în perioada de timp februarie 2012 pînă la 09 mai 2012, în urma relațiilor ostile apărute cu fosta concubină Vliubceac T., ca urmare a faptului că ultima și-a schimbat domiciliu, din motiv de gelozie, de mai multe ori a amenințat-o cu omor.

Ulterior, Calinovschi Eduard la 09 mai 2012, aproximativ la orele 18⁵⁰ aflîndu-se în barul „Poenița” din or. Vadul lui Vodă, str. Ștefan cel Mare, nr. 38, mun. Chișinău, unde era și partea vătămată Vliubceac Tamara în urma relațiilor ostile apărute recent, în scopul realizării intenției de omor, a scos din buzunarul stîng de la pantaloni cuțitul ce-l avea cu el și i-a aplicat lui Vliubceac Tamara 3 lovituri în regiunea toracelui, organ de importanță vitală, însă din motive independente de voința sa, nu a reușit deoarece acțiunile sale au fost curmate de către persoanele care se aflau în incinta localului menționat.

În urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Calinovschi Eduard, părții vătămate Vliubceac Tamara, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr.1210/D din 30 mai 2012, *leziuni corporale ușoare*.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că apreciind în cumul toate probele prezentate în cadrul judecării cauzei nu s-

a confirmat semnul calificativ „*cu premeditare*”, ori premeditarea atribuie omorului caracter agravant și presupune, pe de o parte, o concentrare a forțelor psihice ale făptuitorului, iar pe de altă parte, o pregătire din timp a comiterii faptei, ceea ce asigură șanse sporite de reușită a omorului. Totodată, s-a menționat faptul că, pentru a considera omorul ca fiind săvârșit cu premeditare, este necesar să se constate că luarea hotărârii de a comite omorula permis săvârșirea faptei după o anumită perioadă de timp.

Colegiul penal a respins argumentele apelanților precum că inculpatul nu a avut intenția de a comite omorul dorind doar să o sperie pe Vliubceac T. ca fiind nefondate, deoarece conform declarațiilor părții vătămate inculpatul în momentul aplicării loviturilor striga că o s-o omoare, iar martorul Perju Larisa a menționat că Calinovschi Eduard ar fi continuat să aplice lovituri cu cuțitul dacă nu i-l luau. Prin urmare inculpatul nu a renunțat singur la îndeplinirea intenției sale, dar a fost împiedicat de alte persoane, adică au intervenit motive independente de voința lui.

Instanța de apel la stabilirea categoriei și termenului pedepsei a ținut cont de prevederile art. 61,75-78 Cod penal, precum și de circumstanțele cauzei, de faptul că inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune deosebit de gravă. Drept circumstanță excepțională instanța de apel a reținut vârsta înaintată a inculpatului și a aplicat în privința lui Calinovschi Eduard pedeapsa închisorii sub limita minimă conform art. 79 Cod penal.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sâli Radu, care, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct.6) și 12) al art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței judecătoreii Ciocana, mun. Chișinău din 28 februarie 2013, argumentând că instanța de apel a dat o apreciere incorectă și formală probelor și circumstanțelor cauzei, nefiind indicat în decizie nici un motiv de ce în acțiunile inculpatului nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 27,145 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Consideră că sentința instanței de fond în partea calificării acțiunilor inculpatului în baza art. 27,145 alin. (2) lit.a) Cod penal este legală și întemeiată, prin urmare urmează a fi menținută, iar instanța de apel a dat o apreciere eronată și tendențioasă probelor și legii penale.

Menționează că, tentativa de omor este posibilă numai cu o intenție directă, adică atunci când acțiunile vinovatului demonstau despre aceea că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința lui.

Astfel, inculpatul intenționat a încercat să o lovească pe Vliubceac T., țintind în zona toracelui, organ de importanță vitală, însă nu și-a dus intențiile pînă la capăt deoarece a intervenit martorul Crapacenco V. și i-a luat cuțitul. Aplicarea în organele vitale a multiplelor lovituri, denotă intenția inculpatului de a omorî victima.

Instanța de fond corect a concluzionat despre prezența intenției directe, drept urmare a unei analize a tuturor semnelor (metoda de săvîrșire – lovituri brutale și repetate, obiectul utilizat – cuțitul de bucătărie, localizarea loviturilor – organ vital).

7. Judecînd recursul ordinar declarat și verificînd argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Procurorul invocă în recursul său prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, și anume că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar și cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Art. 430 Cod de procedură penală prevede expres cerințele față de cererea de recurs, indicînd elementele obligatorii. Elementele de bază sînt conținutul și motivele recursului prin care, se precizează și se solicită cerințele procesuale în fața instanței de recurs.

Din conținutul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală rezultă că **motivarea recursului** împotriva hotărîrii instanței de apel este obligatorie, iar potrivit art. 430 pct. 5 Cod de procedură penală în cererea de recurs

trebuie indicate temeiurile prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală și motivele recursului **cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate**.

În cazul în care recursul nu este motivat, instanța de recurs se află în imposibilitate de a judeca cauza în sensul agravării situației condamnatului, dat fiind că lipsește obiectul judecării respective. Instanța de recurs nu poate, din oficiu, să evalueze alte temeiuri în drept ale cazului de casare, decît cele invocate de recurent cu referire la textul de lege citat, cu excepția cînd, prin soluție, nu se agravează situația părții împotriva căreia este declarat recursul.

Potrivit explicațiilor date de către Plenul Curții Supreme de Justiție a RM la pct. 16 al Hotărîrii din 30.10.2009 *„Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”*, *„Reglementarea dreptului de a declara recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel reprezintă, din partea titularului, atît un drept procesual de dezvoltare a atribuțiilor prevăzute de lege, cît și o obligație de a formula cererea respectivă în strictă conformitate cu cerințele stipulate în art. 427, 429, 430 CPP.”*

Recurentul nu este de acord cu încadrarea faptei săvîrșite de către inculpat. Astfel, acuzatorul apreciază legală și întemeiată soluția instanței de fond conform căreia Calinovschi E. a fost condamnat în baza art. 27,145 alin. (2) lit. a) Cod penal, adică avînd calificativul „cu premeditare” și în această situație, recurentul, potrivit legii, era obligat reieșind din probele prezentate să motiveze recursul sub acest aspect.

Instanța de recurs reține că recurentul nu s-a conformat acestor cerințe obligatorii, iar recursul este motivat cu totul sub alt aspect – vinovăția lui Calinovschi Eduard în comiterea *„tentativei de omor”*, cu toate că inculpatul nu a declarat recurs ordinar, din care rezultă că acesta recunoaște comiterea faptei.

Recursul urma să cuprindă motivația sub aspectul pregătirii și plănuirii din timp a infracțiunii, iar făptuitorul a conștientizat nu doar acțiunile pe care trebuia să le întreprindă, dar și rezultatul final al acestora.

În argumentarea recursului acuzatorul de stat a invocat că *„Inculpatul intenționat a încercat să o lovească pe Vliubceac T., ținînd în zona toracelui, organ de importanță vitală, însă nu și-a dus intențiile pînă la capăt deoarece a intervenit martorul Crapacenco V. și i-a luat cuțitul.*

Aplicarea în organele vitale a multiplelor lovituri, denotă intenția inculpatului de a omorî victima.

Inculpatul din start a avut intenția de a comite omorul Tamarei Vliubceac fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate și a martorului Sultan Elena.

Faptul că inculpatul nu recunoaște că a dorit să o omoare pe partea vătămată, adică nu a avut intenția directă îndreptată spre omor, nu este relevantă, întrucât aplicarea unor lovituri brutale, în speța dată cu cuțitul, repetate de trei ori, în regiunea vitală a corpului, în prezența unui real pretext, cum ar fi gelozia, precum și faptul că nu a întreprins nici o măsură pentru a o salva, prin urmare a dorit acest fapt, însă decesul nu a avut loc din cauza circumstanțelor ce nu depindeau la moment de inculpat, la caz fiind acordat ajutorul celor din preajmă.

Instanța de fond corect a concluzionat despre prezența intenției directe, drept urmare a unei analize a tuturor semnelor (metoda de săvârșire – lovituri brutale și repetate, obiectul utilizat – cuțitul de bucătărie, localizarea loviturilor – organ vital)” (f.d.201-203).

Astfel, Colegiul penal menționează că potrivit textului recursului declarat de acuzatorul de stat, acesta critică hotărârea instanței de apel referitor la vinovăția inculpatului, făcînd referire doar la probele care confirmă vina lui Calinovschi Eduard în **comiterea tentativei de omor**, fără a-și argumenta soluția solicitată referitor la necesitatea reîncadrării acțiunilor inculpatului în comiterea tentativei de omor **premeditat**.

Analizînd recursul acuzatorului de stat, prin prisma criticilor invocate, Colegiul constată că acesta nu și-a motivat recursul declarat în sensul soluției solicitate, iar instanța de recurs, pornind de la principiul contradictorialității în procesul penal și a efectului devolutiv al recursului ordinar prevăzut în art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, nu este în drept să judece recursul procurorului și în baza temeiurilor neindicate, invocînd din oficiu circumstanțe care ar defavoriza situația condamnatului în privința căruia a fost declarat acest recurs.

Instanța de recurs conchide că, recursul de pe rol nu întrunește condițiile de formă și de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul acuzatorului de stat cu circumstanțe în fapt și în drept, care ar agrava, situația condamnatului și care ar justifica acest recurs. Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța

judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În acest context, Colegiul conchide că recursul ordinar declarat de acuzatorul de stat urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii contestate.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2013, în cauza penală în privința lui *Calinovschi Eduard Anton*, cu menținerea hotărîrii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședința publică la 25 februarie 2014, ora 09⁵⁰.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti